

# Teshuvah - Chapter Three

Translated by Eliyahu Touger

SHOW CONTENT IN:

Both English Hebrew

[« Previous](#)  
Teshuvah - Chapter Two

[Next »](#)  
Teshuvah - Chapter Four

**1** Each and every person has merits and sins. A person whose merits exceed his sins is [termed] righteous. A person whose sins exceed his merits is [termed] wicked. If [his sins and merits] are equal, he is termed *a Beinoni*.

The same applies to an entire country. If the merits of all its inhabitants exceed their sins, it is [termed] righteous. If their sins are greater, it is [termed] wicked. The same applies to the entire world.

א כל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ לוֹ זְכוּת וְעוֹנוֹת. מִי שְׁזָכוּתוֹ יִתְרוֹת עַל עוֹנוֹתָיו צָדִיק. וּמִי שְׁעוֹנוֹתָיו יִתְרוֹת עַל זְכוּתוֹ רָשָׁע. מִחֲצָה לְמִחֲצָה בֵּינוֹנִי. וְכֵן הַמְּדִינָה אִם הֵיוּ זְכוּת כָּל יוֹשְׁבֵיהָ מְרַבּוֹת עַל עוֹנוֹתֶיהָ הָרִי זוֹ צְדָקָת. וְאִם הֵיוּ עוֹנוֹתֶיהָ מְרַבִּין הָרִי זוֹ רָשָׁע. וְכֵן כָּל הָעוֹלָם כָּלוֹ:

**2** If a person's sins exceed his merits, he will immediately die because of his wickedness as [Jeremiah 30:14] states: "[I have smitten you...] for the multitude of your transgressions."

Similarly, a country whose sins are great will immediately be obliterated as implied by [Genesis 18:20]: "The outcry of Sodom and Amorah is great...."

In regard to the entire world as well, were its [inhabitants'] sins to be greater than their merits, they would immediately be destroyed as [Genesis 6:5] relates: "God saw the evil of man was great... [and God said: `I will destroy man....']"

This reckoning is not calculated [only] on the basis of the number of merits and sins, but also [takes into account] their magnitude. There are some merits which outweigh many sins as implied by [I Kings 14:13]: "Because in him, there was found a good quality." In contrast, a sin may outweigh many merits as [Ecclesiastes 9:18] states: "One sin may obscure much good."

The weighing [of sins and merits] is carried out according to the wisdom of the Knowing God. He knows how to measure merits against sins.

**ב** אדם שעונותיו מרבין על זכותיו מיד הוא מת ברשעו שנאמר על רב עונתו וכן מדינה שעונותיה מרבין מיד היא אובדת שנאמר (בראשית יח ב) "ועקת סדם ועמרה כי רבה" וגו'. וכן כל העולם כלו אם היו עונותיהם מרבין מזכותיהן מיד הן נשחטין שנאמר (בראשית ו ה) "וירא ה' כי רבה רעת האדם". ושקול זה אינו לפי מגן הזכות והעונות אלא לפי גדלם. יש זכות שהיא כנגד כמה עונות שנאמר (מלכים א יד יג) "יען נמצא בו דבר טוב". ויש עון שהוא כנגד כמה זכות שנאמר (קהלת ט יח) "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה". ואין שוקלין אלא בדעתו של אל דעות והוא היודע היאד עורכין הזכות כנגד העונות:

**3** Anyone who changes his mind about the mitzvot he has performed and regrets the merits [he has earned], saying in his heart: "What value was there in doing them? I wish I hadn't performed them" - loses them all and no merit is preserved for him at all as [Ezekiel 33:12] states "The righteousness of the upright will not save him on the day of his transgression." This only applies to one who regrets his previous [deeds].

Just as a person's merits and sins are weighed at the time of his death, so, too, the sins of every inhabitant of the world together with his merits are weighed on the festival of Rosh HaShanah. If one is found righteous, his [verdict] is sealed for life. If one is found wicked, his [verdict] is sealed for death. A *Beinoni's* verdict remains tentative until Yom Kippur. If he repents, his [verdict] is sealed for life. If not, his [verdict] is sealed for death.

כָּל מִי שֶׁנִּחַם עַל הַמִּצְוֹת שֶׁעָשָׂה וְתָהָה  
עַל הַזְכוּת וְאָמַר בְּלִבּוֹ וַיִּמָּה הוֹעֵלְתִי  
בְּעִשְׂתֶּנָּה הַלְוֹאִי לֹא עָשִׂיתִי אוֹתָן הֲרִי זֶה אֲבָד  
אֶת כָּלִן וְאִין מְזַכְרִים לוֹ שׁוּם זְכוּת בְּעוֹלָם  
שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל לג יב) "וְצִדְקַת הַצַּדִּיק לֹא  
תִצְלָנּוּ בְיוֹם רָשָׁעוֹ", אִין זֶה אֶלֶּא בְתוֹהָה עַל  
הָרָאשׁוֹנוֹת. וְכָשֶׁם שְׁשׁוֹקְלִין זְכוּת אָדָם  
וְעוֹנוֹתָיו בְּשַׁעַת מִיתָתוֹ כִּד בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה  
שׁוֹקְלִין עוֹנוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּאֵי הָעוֹלָם  
עַם זְכוּתָיו, בְּיוֹם טוֹב שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. מִי  
שֶׁנִּמְצָא צַדִּיק נִחְתָּם לְחַיִּים. וּמִי שֶׁנִּמְצָא  
רָשָׁע נִחְתָּם לְמִיתָה. וְהַבִּינוּנִי תוֹלִין אוֹתוֹ עַד  
יוֹם הַכְּפוּרִים אִם עָשָׂה תְּשׁוּבָה נִחְתָּם לְחַיִּים  
וְאִם לֹא נִחְתָּם לְמִיתָה:

**4** Even though the sounding of the shofar on Rosh HaShanah is a decree, it contains an allusion. It is as if [the shofar's call] is saying:

Wake up you sleepy ones from your sleep and you who slumber, arise. Inspect your deeds, repent, remember your Creator. Those who forget the truth in the vanities of time and throughout the entire year, devote their energies to vanity and emptiness which will not benefit or save: Look to your souls. Improve your ways and your deeds and let every one of you abandon his evil path and thoughts.

Accordingly, throughout the entire year, a person should always look at himself as equally balanced between merit and sin and the world as equally balanced between merit and sin. If he performs one sin, he tips his balance and that of the entire world to the side of guilt and brings destruction upon himself.

[On the other hand,] if he performs one mitzvah, he tips his balance and that of the entire world to the side of merit and brings deliverance and salvation to himself and others. This is implied by [Proverbs 10:25] "A righteous man is the foundation of the world," i.e., he who acted righteously, tipped the balance of the entire world to merit and saved it.

For these reasons, it is customary for all of Israel to give profusely to charity, perform many good deeds, and be occupied with mitzvot from Rosh HaShanah until Yom Kippur to a greater extent than during the remainder of the year.

During these ten days, the custom is for everyone to rise [while it is still] night and pray in the synagogues with heart-rending words of supplication until daybreak.

**5** When a person's sins are being weighed against his merits, [God] does not count a sin that was committed only once or twice. [A sin] is only [counted] if it was committed three times or more.

Should it be found that [even] those sins committed

**ד** אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזרת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם. אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל, הביטו לנפשותיכם והיטיבו דרכיכם ומעלליכם ויעזב כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה. לפיכך צריך כל אדם שיראה עצמו כל השנה כלה כאלו חציו זכאי וחציו חייב. וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב. חטא חטא אחד הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם בלו לכף חובה וגרם לו השחתה. עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם בלו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה שנאמר (משלי י כה) "וצדיק יסוד עולם" זה שצדק הכריע את כל העולם לזכות והצילו. ומפני ענין זה נהגו כל בית ישראל להרבות בצדקה ובמעשים טובים ולעסק במצות מראש השנה ועד יום הכפורים יתר מכל השנה. ונהגו כלם לקום בלילה בעשרה ימים אלו ולהתפלל בבתי כנסיות בדברי תחנונים ובכבושין עד שיאור היום:

**ה** בשעה ששוקלין עונות אדם עם זכיותיו אין מחשבין עליו עון שחטא בו תחלה ולא שני אלא משלישי ואילך. אם נמצאו עונותיו משלישי ואילך מרבין על זכיותיו אותם שתי עונות מצטרפים ודנין אותו על הכל. ואם נמצאו זכיותיו כנגד

more than three times outweigh a person's merits, the sins that were committed twice [or less] are also added and he is judged for all of his sins.

If his merits are equal to [or greater than the amount of] his sins committed which were committed more than three times, [God] forgives his sins one after the other, i.e., the third sin [is forgiven because] it is considered as a first sin, for the two previous sins were already forgiven. Similarly, after the third sin is forgiven, the fourth sin is considered as a "first" [sin and is forgiven according to the same principle].

The same [pattern is continued] until [all his sins] are concluded.

When does the above apply? In regard to an individual as can be inferred from [Job 33:29] "All these things, God will do twice or three times with a man." However, in regard to a community, [retribution for] the first, second, and third sins is held in abeyance as implied by [Amos 2:6] "For three sins of Israel, [I will withhold retribution,] but for the fourth, I will not withhold it." When a reckoning [of their merits and sins] is made according to the above pattern, the reckoning begins with the fourth [sin].

[As mentioned above,] a *Beinoni* [is one whose scale is equally balanced between merit and sin]. However, if among his sins is [the

neglect of the mitzvah of] *tefillin* [to the extent that] he never wore them even once, he is judged according to his sins. He will, nevertheless, be granted a portion in the world to come.

Similarly, all the wicked whose sins are greater [than their merits] are judged according to their sins, but they are granted a portion in the world to come for all Israel have a share in the world to come as [Isaiah 60:21] states "Your people are all righteous, they shall inherit the land forever." "The land" is an analogy alluding to "the land of life," i.e., the world to come. Similarly, the "pious of the nations of the world" have a portion in the

עונותיו אשר מעון שלישי ואילך מעבירים כל עונותיו ראשון ראשון. לפי שהשלישי נחשב ראשון שפבר נמחלו השנים. וכן הרביעי הרי הוא ראשון שפבר נמחל השלישי וכן עד סופן. במה דברים אמורים ביחוד שנאמר (איוב לג כט) "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר". אבל העבור תולין להן עון ראשון שני ושלישי שנאמר (עמוס ב ו) "על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו". וכשמחשבין להן על דרך זה מחשבין להן מרביעי ואילך. הבינונים אם היה בכלל מחצה עונות שלהן שלא הניח תפלין מעולם דנין אותו כפי חטאו ויש לו חלק לעולם הבא. וכן כל הרשעים שעונותיהן מרבים דנין אותן כפי חטאיהם ויש להן חלק לעולם הבא שכל ישראל יש להם חלק לעולם הבא אף על פי שחטאו שנאמר (ישעיה ס כא) "ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ". ארץ זו משל כלומר ארץ החיים והוא העולם הבא. וכן חסידי אמות העולם יש להם חלק לעולם הבא:

world to come.

**6** The following individuals do not have a portion in the world to come. Rather, their [souls] are cut off and they are judged for their great wickedness and sins, forever:

the *Minim*,

the *Epicursim*,

those who deny the Torah,

those who deny the resurrection of the dead and the coming of the [Messianic] redeemer,

those who rebel [against God],

those who cause the many to sin,

those who separate themselves from the community,

those who proudly commit sins in public as Jehoyakim did,

those who betray Jews to gentile authorities,

those who cast fear upon the people for reasons other than the service of God,

murderers,

slanderers,

one who extends his foreskin [so as not to appear circumcised].

וְאֵלֵינוּ הֵן שְׁאִין לָהֶן חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא  
אֶלָּא נִכְרְתִים וְאוֹבְדִין וְנִדְוָנִין עַל גְּדֻלַּת  
רְשָׁעֵם וְחֻטְאֵתָם לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.  
הַמִּינִים. וְהָאֶפִיקוֹרוֹסִין. וְהַכּוֹפְרִים בַּתּוֹרָה.  
וְהַכּוֹפְרִים בַּתְּחִיַּת הַמֵּתִים וּבְבִיאַת הַגּוֹאֵל.  
הַמּוֹרְדִים. וּמַחְטִיאֵי הָרַבִּים. וְהַפּוֹרְשֵׁין  
מִדְרָכֵי צְבוּר. וְהַעוֹשֵׂה עֲבֵרוֹת בְּיַד רַמָּה  
בְּפִרְהָסָא כִּיהוֹיָקִים. וְהַמּוֹסְרִים. וּמַטִּילֵי  
אִימָה עַל הַצְּבוּר שֶׁלֹּא לְשֵׁם שָׁמַיִם. וְשׁוֹפְכֵי  
דָּמִים. וּבַעֲלֵי לְשׁוֹן הָרַע. וְהַמּוֹשְׁדֵי עֲרֻלָּתוֹ:

## 7 Five individuals are described as *Minim*:

- a) one who says there is no God nor ruler of the world;
- b) one who accepts the concept of a ruler, but maintains that there are two or more;
- c) one who accepts that there is one Master [of the world], but maintains that He has a body or form;
- d) one who maintains that He was not the sole First Being and Creator of all existence;
- e) one who serves a star, constellation, or other entity so that it will serve as an intermediary between him and the eternal Lord.

Each of these five individuals is a *Min*.

ד חמשה הן הנקראים מינים. האומר שאין שם אלוה ואין לעולם מנהיג. והאומר שיש שם מנהיג אבל הן שנים או יותר. והאומר שיש שם רבון אחד אבל שהוא גוף ובעל תמונה. וכן האומר שאינו לבדו הראשון וצור לכל. וכן העובד כוכב או מזל וזולתו כדי להיות מליץ בינו ובין רבון העולמים. כל אחד מהמשה אלו הוא מין:

8 Three individuals are described as *Epicursim*:

a) one who denies the existence of prophecy and maintains that there is no knowledge communicated from God to the hearts of men;

b) one who disputes the prophecy of Moses, our teacher;

c) one who maintains that the Creator is not aware of the deeds of men.

Each of these three individuals is an *Epicurus*.

There are three individuals who are considered as one "who denies the Torah":

a) one who says Torah, even one verse or one word, is not from God. If he says: "Moses made these statements independently," he is denying the Torah.

b) one who denies the Torah's interpretation, the oral law, or disputes [the authority of] its spokesmen as did Tzadok and Beitus.

c) one who says that though the Torah came from God, the Creator has replaced one mitzvah with another one and nullified the original Torah, like the Arabs [and the Christians].

Each of these three individuals is considered as one who denies the Torah.

ה שלשה הן הנקראים אפיקורסין. האומר שאין שם נבואה כלל ואין שם מדע שמגיע מהבורא ללב בני האדם. והמכחיש נבואתו של משה רבנו. והאומר שאין הבורא יודע מעשה בני האדם. כל אחד משלשה אלו הן אפיקורסים. שלשה הן הכופרים בתורה. האומר שאין התורה מעם ה' אפלו פסוק אחד אפלו תבה אחת אם אמר משה אמרו מפי עצמו הרי זה כופר בתורה. וכן הכופר בפרושה והוא תורה שבעל פה והמכחיש מגידיה כגון צדוק וביתוס. והאומר שהבורא החליף מצוה זו במצוה אחרת וכבר בטלה תורה זו אף על פי שהיא היתה מעם ה' כגון ההגרים. כל אחד משלשה אלו כופר בתורה:



**9** Among Israel, there are two categories of apostates: an apostate in regard to a single mitzvah and an apostate in regard to the entire Torah.

An apostate in regard to a single mitzvah is someone who has made a practice of willfully committing a particular sin [to the point where] he is accustomed to committing it and his deeds are public knowledge. [This applies] even though [the sin] is one of the minor ones. For example, someone who has made a practice of constantly wearing *sha'atnez* or cutting off his sideburns so that it appears that, in regard to him, it is as if this mitzvah has been nullified entirely. Such a person is considered an apostate in regard to that matter. This applies [only] if he [commits the sin] with the intent of angering God.

An example of an apostate in regard to the entire Torah is one who turn to the faith of the gentiles when they enact [harsh] decrees [against the Jews] and clings to them, saying: "What value do I have in clinging to Israel while they are debased and pursued. It's better to cling to those who have the upper hand." Such an individual is an apostate in regard to the entire Torah.

**10** [The category of] "those who cause the many to sin" includes those who cause them to commit a severe sin like Jeroboam, Tzadok, or Beitus; and also, those who cause them to commit a slight sin, even the nullification of a positive command.

It includes [both] those who force others to sin like Menasheh who would kill the Jews if they did not worship idols and those who entice others and lead them astray.

**ט** שְׁנַיִם הֵם הַמוֹמְרִים מִיִּשְׂרָאֵל. הַמוֹמֵר לְעֵבֶרָה אַחַת וְהַמוֹמֵר לְכָל הַתּוֹרָה כְּלָה. מוֹמֵר לְעֵבֶרָה אַחַת זֶה שֶׁהִחֲזִיק עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ עֵבֶרָה בְּדוֹן וְהִרְגִּיל וְנִתְפָּרַס בָּהּ אֲפִלּוּ הִיְתָה מִן הַקְּלוֹת כְּגוֹן שֶׁהִחֲזִיק תְּמִיד לְלָבֵשׁ שַׁעֲטָנָו אוֹ לְהַקִּיף פָּאָה וְנִמְצָא כְּאִלוֹ בְּטֵלָה מִצְוָה זוֹ מִן הָעוֹלָם אֲצִלוֹ הָרִי זֶה מוֹמֵר לְאוֹתוֹ דָּבָר וְהוּא שִׁיעֲשָׂה לְהַכְעִיס. מוֹמֵר לְכָל הַתּוֹרָה כְּלָה כְּגוֹן הַחוֹזְרִים לְדִתֵי הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בְּשָׁעָה שְׂגוֹזְרִין גְּזָרָה וַיִּדְבַּק בָּהֶם וַיֹּאמֶר מָה בָּצַע לִי לְהַדְבִּק בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם שְׂפָלִים וְנִרְדָּפִים טוֹב לִי שֶׁאֲדַבֵּק בְּאִלוֹ שְׂיָדָם תִּקְיָפָה. הָרִי זֶה מוֹמֵר לְכָל הַתּוֹרָה כְּלָה:

**י** מַחֲטִיאֵי הָרַבִּים בְּיַצֵּד. אֶחָד שֶׁהִחֲטִיא בְּדָבָר גָּדוֹל כְּגוֹן יִרְבְּעָם וְצָדוֹק וּבֵיתוֹס. וְאֶחָד שֶׁהִחֲטִיא בְּדָבָר קָל אֲפִלּוּ לְבַטֵּל מִצְוֹת עֲשָׂה. וְאֶחָד הָאוֹנֵס אֲחֵרִים עַד שֶׁיִּחְטְאוּ כַּמְנַשֶּׁה שֶׁהָיָה הוֹרֵג אֶת יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁיַּעֲבֹדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, אוֹ שֶׁהִטְעָה אֲחֵרִים וְהִדִּיקָם:

**11** A person who separates himself from the community [may be placed in this category] even though he has not transgressed any sins. A person who separates himself from the congregation of Israel and does not fulfill mitzvot together with them, does not take part in their hardships, or join in their [communal] fasts, but rather goes on his own individual path as if he is from another nation and not [Israel], does not have a portion in the world to come.

"Those who proudly commit sins in public as Jehoyakim did," whether they commit slight sins or severe ones, have no portion in the world to come. Such behavior is referred to as "acting brazen-facedly against the Torah," for he acted insolently, in open [defiance], without feeling any shame despite the Torah's words.

**12** There are two categories of "those who betray Jews to gentiles:" one who betrays a colleague to the gentiles so that they may kill him or beat him; and one who gives over a colleague's money to gentiles or to a person who commandeers property and is, therefore, considered like a gentile.

Neither of the two has a portion in the world to come.

**13** "Those who cast fear upon the people for reasons other than the service of God" - This refers to one who rules the community with a strong hand and [causes] them to revere and fear him. His intent is only for his own honor and none of his desires are for God's honor; for example, the gentile kings.

**14** All the twenty four individuals listed above will not receive a portion in the world to come even though they are Jewish.

There are other sins which are less severe than those mentioned. Nevertheless, our Sages said that a person who frequently commits them will not receive a portion in the world to come and [counseled] that these [sins] be avoided and care be taken in regard to them. They are:

**יא** הפורש מדרכי צבור אף על פי שלא עבר עבירות אלא נבדל מעדת ישראל ואינו עושה מצות בכללן ולא נכנס בצרתן ולא מתענה בתעניתן אלא הולך בדרך בְּאֶחָד מְגוּי הָאָרֶץ וְכֵאלוֹ אֵינוֹ מֵהֶן אִין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. הָעוֹשֶׂה עֲבֵרוֹת בְּיַד רָמָה בִּיהוּיָקִים בֵּין שְׁעֵשֶׂה קְלוֹת בֵּין שְׁעֵשֶׂה חֲמוּרוֹת אִין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וְזֶהוּ הַנִּקְרָא מְגִלָּה פָּנִים בַּתּוֹרָה מִפְּנֵי שֶׁהֵיז מִצָּחוֹ וְגִלָּה פָּנָיו וְלֹא בּוֹשׁ מִדְּבַרֵי תּוֹרָה:

**יב** שְׁנַיִם הֵם הַמוֹסְרִין. הַמוֹסֵר חֵבְרוֹ בְּיַד עֵבֹ"ם לְהַרְגוֹ אוֹ לְהַכּוֹתוֹ. וְהַמוֹסֵר מִמֶּזֶן חֵבְרוֹ בְּיַד עֵבֹ"ם אוֹ בְּיַד אֲנָסִי שֶׁהוּא כְּעֵבֹ"ם. וְשְׁנֵיהֶם אִין לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא:

**יג** מְטִילֵי אִימָה עַל הַצְּבוּר שְׁלֹא לְשֵׁם שָׁמַיִם זֶה הָרוֹדֵה צְבוּר בְּחִזְקָה וְהֵם יִרְאִים וּמִפְּחָדִים מִמֶּנּוּ וְכוֹנְנֵתוֹ לְכָבוֹד עֲצָמוֹ וְכָל חִפְצָיו שְׁלֹא לְכָבוֹד שָׁמַיִם כְּגוֹן מַלְכֵי הָעֹבֵ"ם:

**יד** כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה אֲנָשִׁים אֵלוֹ שֶׁמִּנֵּנוּ אָף עַל פִּי שֶׁהֵן מִיִּשְׂרָאֵל אִין לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וַיֵּשׁ עֲבֵרוֹת קְלוֹת מֵאֵלוֹ וְאָף עַל פִּי כֵן אָמְרוּ חֲכָמִים שֶׁהֲרִיגִל בְּהֵן אִין לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא (וּכְדִי) (וּכְדִאי) הֵן לְהִתְרַחֵק מֵהֶן וּלְהִזָּהֵר בְּהֵן. וְאֵלוֹ הֵן. הַמְכַנֶּה שֵׁם לְחֵבְרוֹ וְהַקּוֹרֵא לְחֵבְרוֹ בְּכַנּוּיָו. וְהַמְלַבֵּין פְּנֵי חֵבְרוֹ בְּרַבִּים. וְהַמְתַּכְּבֵּד בְּקִלּוֹן חֵבְרוֹ. וְהַמְבִּיָּה חֲלָמֵיו חֲמוּמֵי וְהַמְרַגֵּר רֵחֵמוֹ וְהַמְרַגֵּר

one who invents a [disparaging] nickname for a colleague; one who calls a colleague by a [disparaging] nickname;

one who embarrasses a colleague in public;

one who takes pride in his colleague's shame;

one who disgraces Torah Sages;

one who disgraces his teachers;

one who degrades the festivals; and

one who profanes sacred things.

When does the statement that these individuals do not have a portion in the world to come apply? When they die without having repented. However, if such a person repents from his wicked deeds and dies as a Baal-Teshuvah, he will merit the world to come, for nothing can stand in the way of Teshuvah.

Even if he denies God's existence throughout his life and repents in his final moments, he merits a portion in the world to come as implied by [Isaiah 57:19] "'Peace, peace, to the distant and the near,' declares God. 'I will heal him.'"

Any wicked person, apostate, or the like, who repents, whether in an open, revealed manner or in private, will be accepted as implied by [Jeremiah 3:22] "Return, faithless children." [We may infer] that even if one is still faithless, as obvious from the fact that he repents in private and not in public, his Teshuvah will be accepted.

וְיִגְמַלְוּ יְיָ וְיִקְרְאוּ יְיָ וְיִקְרְאוּ יְיָ וְיִקְרְאוּ יְיָ  
 אֶת הַמוֹעֲדוֹת. וְהִמְחִלָּל אֶת הַקִּדְּשִׁים. בְּמַה  
 דְּבָרִים אֲמוּרִים שְׁפָל אֶחָד מֵאלוֹ אֵין לוֹ חֵלֶק  
 לְעוֹלָם הַבָּא כְּשֵׁמֶת בְּלֹא תְּשׁוּבָה אֲבָל אִם  
 שָׁב מִרְשָׁעוֹ וּמֵת וְהוּא בְּעַל תְּשׁוּבָה הָרִי זֶה  
 מְבַנֵּי הָעוֹלָם הַבָּא שְׁאֵין לָּהּ דְּבַר שְׁעוּמֵד  
 בְּפָנָיו הַתְּשׁוּבָה. אֲפִלּוֹ כִּפְר בְּעֵקֶר כָּל יָמָיו  
 וּבְאַחֲרוֹנָה שָׁב יֵשׁ לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא  
 שְׁנֵאמַר (ישעיה נז יט) "שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֲוֹק  
 וּלְקְרוֹב אָמַר ה' וּרְפָאתָיו". כָּל הַרְשָׁעִים  
 וְהַמוּמְרִים וְכִיזָא בְּהֵן שְׁחֲזְרוּ בַתְּשׁוּבָה בֵּין  
 בְּגִלּוֹי בֵּין בְּמִטְמוּנוֹת מְקַבְּלִין אוֹתָן שְׁנֵאמַר  
 (ירמיה ג יד) "שׁוּבוּ בָנִים שׁוּבְבִים". אֶף עַל פִּי  
 שְׁעֵדִין שׁוּבָב הוּא שְׁהָרִי בְּסִתְרָה שָׁב וְלֹא  
 בְּגִלּוֹי מְקַבְּלִין אוֹתוֹ בַתְּשׁוּבָה:

[« Previous](#)  
**Teshuvah - Chapter Two**

[Next »](#)  
**Teshuvah - Chapter Four**

Translated by Eliyahu Touger

Published and copyright by Moznaim Publications, all rights reserved.  
 To purchase this book or the entire series, please click here.

The text on this page contains sacred literature. Please do not deface or discard.

Vowelized Hebrew text courtesy Torat Emet under CC 2.5 license.

© Copyright, all rights reserved. If you enjoyed this article, we encourage you to distribute it further, provided that you comply with Chabad.org's copyright policy.